

odstěhovati. Když jsem ale žádal o přistavění vagónů a záruku osobní bezpečnosti bylo mi obojí odmítnuto. Upozorňuji na tuto maďarskou taktiku, kde na jedné straně se něco povolí, aby se snad vyhovělo nějakým závazkům při jednání s čs. vyjednaváči, ale na druhé straně se dají příkazy četnictvu, které má veškerou moc v rukou a teroristicky ji provádí, aby s podporou maďarských šovinistických extrémních a nezodpovědných živlů jakoukoliv možnost likvidace majetku znemožnili. Poněvadž mi byly i odmítnuty jakékoliv záruky, že mi peníze – kdybych i nějaké stížil – nebudou po předchozím upozornění prostě ukradnuty, jak se i v mnohých případech stalo, nezbylo mi než odcestovati a zanechat všechen majetek. Vzali jsme si sebou pouze něco z prádla a šaty na sebe.

Melmuka, v. r.

Karel V., v. r.

SNA, MPs., kr. 17, odd. 9, č. 2521.

68

25. november 1938, Bratislava.

Zápisnica odoslaná slovenskej vláde a č.s. ústrednej vláde o výpovediach 14 vyhostených, obyvateľov Nových Zámok, ktorí boli svedkami drancovania a ničenia obchodov a domov Slovákov, Čechov a židov maďarskými teroristami a dožadujú sa náhrady škôd a uplatnenia reciprocity.

Zápisnica

Nížepodpísaní vykázaní z Maďarska z obsadeného územia Nových Zámok hlásime nasledovné:

Na výzvu v rozhlase tak zo slovenskej, ako aj z maďarskej strany, aby všetci obyvatelia a tiež obchodníci a živnostníci zostali na svojich miestach na Maďarsku odovzdanom a okupovanom území, všetci česko-slovenskí obchodníci a živnostníci v Nových Zámokoch zostali na svojich miestach, chcú vyčkať na ďalšie udalosti.

Po odchode česko-slovenského vojska 8. 11. 1938 odpoľudnia o 14. hodine nastúpilo maďarské vojsko a situácia bola pokojná až do večerných hodín. Neskoro večer po ukončení oficiálnych privítacích slávností utvorili sa skupiny teroristov, ktorí začali programovo vytláčať české a slovenské obchody, živnosti a taktiež obytné domy, z ktorých obyvatelia, ak si chceli zachrániť svoje holé životy, museli zutekať. Po vytlčení a úplnom rozbití obchodov boli tieto vyplienené a vykradnuté. Čo sa im nepodarilo odniesť, to úplne zničili. Treba podotknúť, že polícia a bezpečnostné orgány, ktoré boli zo všetkých strán volané na pomoc, nezašli, odvolávajú sa, že nemajú rozkaz zakročiť. Tieto bezpečnostné orgány vyhlasovali, že „nepoznajú žiadnych Slovákov“ a Čechov a židov nechránia.

Mnohým našim Slovákom a Čechom bolo ublížené na tele do tej miery, že museli byť ošetrení lekármi a odvedení do nemocnice na ošetrovanie. Hneď na druhý deň sa dostavili mestskí strážníci a úradníci a v mene zákona si vyžiadali od všetkých obchodníkov kľúče od obchodov. Tieto zapečatili, zhabali, pozbavili každého majiteľa dispozičného práva a kľúče od týchto zhabaných obchodov si ponechali. V niektorých obchodoch bola urobená inventúra, súpis tovaru a zariadenia s absolútne nedostatočným, ba v mnohých prípadoch so smiešnym

odhadom ceny. Stalo sa, že na mnohých miestach bez prítomnosti majiteľa vecí, ktorá mala hodnotu 12 000 Kč, bola odhadnutá na 450 Kč (nacionál pokladňa), alebo zariadenie obchodu v hodnote 100 000 Kč bolo odhadnuté na 5 000 Kč. Väčšine obchodníkov neboli odovzdané kópie inventárneho zoznamu, nedovolili kontrolovať zapisované veci a postihnutým obchodníkom neboli vydané žiadne potvrdenky o zhabanom majetku. Tieto obchody zostali zatvorené a bolo im zakázané prevádzať živnosť.

Niektorých obchodníkov bez príčiny zatvorili (pekára Jozefa F.). Toto všetko trvalo až do 22. 11. 1938, v ktorý deň všetci obchodníci a živnostníci boli predvolaní na policajný úrad do budovy bývalého okresného úradu. Tam všetci v počte asi 100 osôb boli zadržaní od 10. hodiny dopoludnia – s malou prestávkou – do druhého dňa do 2. hodiny rannej. Potom všetkým prítomným hromadne oznámili, že sú vykázani z Nových Zámkov, poľažne z obsadeného územia a každý z nich aj s príslušníkmi rodiny sa musí ihneď ráno o 6. hodine opätovne hlásiť v budove bývalého okresného úradu s najnutnejšou batožinou pripravený na odchod.

Dňa 23. 11. 1938 ráno po 7. hodine sa celý transport vyhostených, vedený vojakmi s bodákmi a policiou pohol na nádražie, kde boli naložení do nákladných vozňov a odvezení do Komjatic. Odtiaľ postupne boli vyhostení dopravení do Veľkého Kýru. Tam ich zahnali do maštale, kde prenocovali. Je treba pripomenúť, že okrem vyhostených českej národnosti v transporte bolo 450 židov, ktorí tiež išli z Nových Zámkov.

Dňa 24. 11. 1938 bol transport odovzdaný česko-slovenským úradom. Stade väčšina vyhostených prišla do Bratislavy úplne bez finančných prostriedkov, zanechajúc svoje hnuiteľné a nehnuteľné majetky na bývalom pôsobisku v Nových Zámkoch. Vyhostení úpenlivo prosia slávne kompetentné úrady o zakročenie u maďarskej vlády, aby všetky tieto majetky boli uvoľnené. V prípade, že by sa tak nestalo, prosia slávnú Slovenskú vládu v Bratislave, ako i Ústrednú vládu česko-slovenskej republiky v Prahe, aby siahla k reciprocitám, z ktorých by boli nahradené škody, ktoré utrpeli občania česko-slovenskej republiky na zabranom území a ktorí sú úplne ožobračení.

Vyššieuvedení podpísaní úctivo opätovne a úpenlivo prosíme o láskavé prijatie a priaznivé vybavenie našej prosby.

Toto vyhlásenie overujú:

Barbora B., v. r.	Jaroslav K., v. r.	Jozef F., v. r.
Karol F., v. r.	Alois Z., v. r.	Antonín P., v. r.
Karol Z., v. r.	Václav S., v. r.	Jozef T., v. r.
Jaroslav D., v. r.	Jozef T., v. r.	František H., v. r.
František B., v. r.	Jozef K., v. r.	

SNA, MV, kr. 13, D IV, č. 1036.

25. november 1938, Humenné.

Zápisnica napísaná na okresnom úrade so Samuelom M., bývalým obyvateľom obce Malý Horeš, ktorý vypovedal o okolnostiach protiprávneho vyhostenia a zabavenia jeho majetku na okupovanom území.